



JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. marts 2010
Kontor: Civilkontoret
Sagsnr.: 2010-151-0362
Dok.: AER40147

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 365 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. februar 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Marie Geisler Andersen (RV).

Lars Barfoed

/

Birgit Thostrup Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 365 fra Folketingets Sundhedsudvalg (Alm. del):

”Hvad kan begrunde et farlighedsdekret?”

Svar:

Reglerne om farlighedsdekreter findes i kapitel 11 i psykiatriloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1111 af 1. november 2006 om anvendelse af tvang i psykiatrien.

Efter lovens § 40 kan justitsministeren i ganske særlige tilfælde, hvor mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, bestemme, at en person, der er sindssyg, og som vedvarende udsætter andres liv eller legeme for alvorlig og overhængende fare, skal anbringes i Sikringsafdelingen under Psykiatrisk Center, Sygehus Vestsjælland.

Det er således en grundlæggende betingelse for udstedelse af et farlighedsdekret, at den pågældende person er sindssyg. Udtrykket sindssygdom, som er synonymt med psykose, er en samlebetegnelse for en række forskelligartede indgribende psykiske abnormtilstande. Som eksempler på sindssygdomme kan bl.a. nævnes skizofreni, mani-depressiv psykose, paranoide tilstande, reaktive psykoser og alderdomssløvsind. Der henvises til Poul Dahl Jensen og Jørgen Paulsen, Tvang i psykiatrien, lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien med kommentarer, 1. udgave, 1991, side 57.

Det er efter bestemmelsen ikke tilstrækkeligt til udstedelse af et farlighedsdekret, at den pågældende person befinder sig i en tilstand, der ganske må sidestilles med sindssygdom, sådan som det eksempelvis er tilfældet ved tvangsindlæggelse eller tvangstilbageholdelse efter psykiatrilovens § 5, stk. 1.

Udstedelse af et farlighedsdekret forudsætter endvidere, at den pågældende person vedvarende udsætter andres liv eller legeme for alvorlig og overhængende fare. Der er tale om et kvalificeret farlighedsbegreb, som ikke omfatter selvmordsfare. Der skal således foreligge en vedvarende mere kvalificeret fare rettet mod andres liv og legeme. Det er endvidere en betingelse, at denne farlighed ikke kan imødegås eller afværges ved andre og mindre indgribende foranstaltninger end anbringelse i Sikringsafdelingen.

Farlighedsdekret udstedes således navnlig i forhold til personer, som under ophold på psykiatrisk afdeling – det være sig i henhold til dom eller tvangsmæssig eller frivillig indlæggelse – har gjort sig skyldig i alvorlig personfarlig kriminalitet eller forsøg herpå, eller som truer med at begå sådanne handlinger, hvorved der fremkaldes alvorlig og velbegrundet frygt for andres liv eller velfærd.

Det forekommer også – om end i sjældnere tilfælde – at et farlighedsdekret udstedes i forhold til en person, der befinder sig i en af kriminalforsorgens institutioner.

Til udstedelse af et farlighedsdekret knytter der sig en række retssikkerhedsgarantier for den, farlighedsdekretet angår, herunder obligatorisk domstolsprøvelse af farlighedsdekretets lovlighed, jf. psykiatrilovens § 40, stk. 2, og beskikkelse af en patientrådgiver, hvis ikke den pågældende allerede har fået beskikket en bistandsværgen efter straffelovens § 71, jf. psykiatrilovens § 40, stk. 4.

For så vidt angår reglerne om beskikkelse af bistandsværgen henvises til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 361.